

„FIGYELŐ”
UJSAGSZELVÉNY VÁLLALAT
Budapest, XIV., Nürnberg-u. 42.
Telefon: 299-632.

Lap: 1943. júl. 12.

Megjelent:

Búcsú a Szépvölgyben

Már szombaton este elkezdődött. Tíz óra tájt, amikor a parancsolt sötétség rátelepedett a tájra s vele egyidejűleg a hivatalos este is beköszöntött környékünkön a maga falusias hangulatával, szokatlan láрма szüremlett fel a völgyből. Fegyverropogás és petárdák puffogása töltötte be a környéket. Mi történt? Talán a *Knapp Gyuri bácsi* földszintes kurtakocsmájának vikendező duhajjai szórakoznak ilyen szokatlan módon? Nem sokáig kellett tűnődnöm. A puffogásba s a vele váltakozó fegyverropogásba fuvószenekear recsegő, rikoltozó »muzsikája« vegyült:

»Kis csolnakom lengedez a Dunán...«

A jó fuvósok nem kímélték tüdejüket s a környező Bécsi-út, Lajos-utca és kapcsolt részeik, lám még a távolabbi hegyvidék jámbor polgárainak nyugalmat sem. Már ekkor állt a búcsú a Szépvölgyi-úton, hogy azután vasárnap teljes pompájában bontakozzék ki. Az előjáték folyt, a vasárnap tüzéségi előharcát vívták a céllövöldében a kimaradós-kedvű újlaki fiatal emberek, de talán még a vállalkozó hajlamú fiatal férfiak is. És amint lépésről lépésre közeledett az éjszaka s a természet sötétsége is, s alábbhagyott a villamos és az utca lármája, hallani lehetett a hajóhinták egyenletes nyikorgását s a vidám hintázó lányok ingerkedő sikoltásait.

Az élet igazi hangjai voltak ezek, amint ismétlődtek a szeles, hűvös nyári éjszakában. Alig valamivel éjfél előtt hallottak, fakultak el.

Hiszen tudom, minden vasárnapos, ünnepes esemény egy ilyen búcsú fő-

Zöldeskék törpenanagájom

kirepült 5-én, hétfőn. Jutalom ellenében vissza kérem. Szilvay Iry, Aréna-út 80. Telefon.

városunkban is. A *terézvárosi, józsefvárosi, franzstadti* búcsúknak külön legendás hírük és aromájuk van. No, meg hogy Buda se maradjon el: a gellérthegyi husvéthétfők, a Tabán emlékezetes búcsúi s az Anna-templom ünnepnapja a Batthyány-téren egyenesen történelmet idéz. De a *Sarlós Boldogasszony* napjának búcsúja a Szépvölgyben — az maga az ősi falu. Olyan a hangulata, mint egy igazi kis falusi búcsúnak.

A *Bécsi-útnak* ezen a kis darabján, ahol kirakodtak a kör- és hajóhintások, vedlett, piros-fehér tarka csónakjaikkal és öreg faparipáikkal, ócska vízfestményekkel (amelyek fent a magasban meztelbas kamaszokat, a hintát hajtó alkalmi gályarabokat rejtegetnek), csupa földszintes kis ház áll. Alacsony falak, magas, alpesies tető. Ez még a régi Ujlak, mert tovább a hajdani határ s most már több mint évtizede a Nagyszombat-utcán túl piros tetős, eternites, modern bérházak sorakoznak. Itt még él a falu szelleme, a Szépvölgy környékén. A búcsúk tehát szeretik a Szépvölgyet és vidékét. Most is elhozták az igazi búcsú teljes fegyvertárát, a mellékívánczó hangulattal együtt.

Esőre álló, szeles vasárnap volt ez. Strandolásról szó sem lehetett. Még kirándulók is csak szórványosan tolongtak a hegyi autobusz végállomása körül, ezek is viharkabátosan, éppen nem júliushoz illő kosztümben érkeztek. De hát a bensülöttek közül kit is érdekelt volna ma a strand, ha még 30 fokos is lett volna a hőség? Hiszen alig hagyta abba a nagy és bolondító körforgását szombaton éjszaka egyik és másik hinta, már hajnalban újra rágyújtott a talpalávalóra a szorgalmas fuvósbanda s miként egy elkeseredett ütközetben szokás, működni kezdett a céllövölde. A petárdák utánzatai, az erőt kipróbáló

vaskecske orrára szerelt kapszlik is döngtek. Ki kívánt ezek után ágyban maradni Ujlakon? A magasba csuszáló kecske sziporkázó robbanásai mindenkít talpra kényszerítettek. Ezek voltak az ünnep-reggel üdvölvései.

Reggeli harangszókor már valóságos torlaszok sűrűsödtek a három körhinta, az alkalmi csodavarieté s a két gondolatolvasó hölgy titokzatos pavillonjának függönye előtt. A céllövöldék tulajdonosai már mise előtt kerékpáros fullajtárt küldtek a Ligetbe puska-utánpótlásért és a szél cukorhabot lebegtetett szárnyain. Rózsaszínű, lila és fehér kis foszlányok voltak ezek a habmaradványok, amelyeket kis pálcikákról kapott el a vihar foga. Fiatal kamaszok tíz órára már felvásárolták a főzőkanalas anyóka csillogó porba mártogatott, díszes kanálkészletét.

Szinte nem lehetett helyet kapni a búcsúban.

A sátorélet vad irama csak az ünnepi mise órájában s a körmenet idején lankadt el. De kevés helyük maradt pihenőre a körhinták kipányvázott paripáinak. Délben sokan haza se mentek ebédelni. Kis virslit és gyümölcsöt kaptak be, nehogy egyetlen pillanatot is elmulasszanak az egy álló évig nem élvezhető gyönyörökből. Ekkor már olyan magasba lendültek a hajóhintán a lányok, hogy udvarlóik karéja kive-resedve figyelte a jelentős eseményt. Egy hintáslegény reformált szövegű dalt énekelt s úgy buzdította munkára fáradhatatlan ügyfeleit:

»Ujjé a Szépvölgyben nagyszerű!...«

Sikere volt. Özönlöttek bőrzsebébe a harmincfilléres megdrágított menetdíjak.

Általában senki sem panaszkodhatott, sem a búcsú vállalkozói, sem a vendégek. Alkonyat felé tudtam meg, hogy csak két dolog hiányzik: a törökméz és a márc. A tömegben elvegyülve hallottam, hogy mindkét csemegét többen hiányolták is. Egy néni, akinek szép fekete selyem fejkendője volt, zordonul mondta a beléjekaroló almapirosképű ősz bácsikának:

— Mán Péter Pálkor is azér' gyöttem ki Óbudára az öregtemplomhó', hogy márcot ihassak... Nem vót. Pedig emlékszel, Lajoska, mi vót itt régen márcba?!... Az ördögbe is, mi van evvel a márcal?... Márc nélkül nem is búcsú a búcsú!...

A bácsika, úgy is mint Lajoska, hangtalanul bölintott, majd észrevéve, hogy hallgatózom, azt mondta:

— Folyt a márc...

És gögösen tovább lépdelt. Én is tértültem, fordultam s úgy indultam haza este kilenc óra körül, hogy azért bizony márc nélkül is vérbeli búcsú volt ez. Szép volt, jó volt, s estére már fejfájdítón elég is volt.

Szabó József